

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหาร โครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชนในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน ของสถาบันอุดมศึกษาที่ร่วมโครงการ 90 สถาบัน จำนวนทั้งสิ้น 121 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน จำนวน 93 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1973, p. 1088) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n	หมายถึง จำนวนตัวอย่าง
N	หมายถึง จำนวนประชากร
e	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า
กำหนดให้มีค่า .05

การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสูตร

$$n = \frac{121}{1 + (121)(.05)^2}$$

$$= 92.90$$

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 93 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธี
 สุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามลำดับดังนี้

2.1 สุ่มจากพื้นที่ปฏิบัติงานทั้ง 6 พื้นที่

2.2 แบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบอัตราส่วนจากกลุ่มประชากร
 ทั้งหมดโดยคำนวณจากสูตร (พรนิพา นิโรจน์, 2542, หน้า 70)

$$n_i = \frac{n(N_i)}{N}$$

- n_i หมายถึง ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ปฏิบัติงาน
 n หมายถึง จำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่ปฏิบัติงาน
 N_i หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
 N หมายถึง จำนวนประชากรทั้งหมด

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1

2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่ตามสัดส่วนในข้อ 2.2

โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่ปฏิบัติงานตามโครงการเรียนรู้ร่วมกัน
สรรค์สร้างชุมชน

พื้นที่ปฏิบัติงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ภาคเหนือ	26	20
ภาคกลาง	25	19
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	32	25
ภาคใต้	19	15
ภาคตะวันออก	8	6
ภาคตะวันตก	11	8
รวม	121	93

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ปัญหาและข้อเสนอแนะ การบริหารโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประเภทของสถานบันอุดมศึกษาและพื้นที่ปฏิบัติงานตามโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การดำเนินงานตามแผน การประสานงาน และการประเมินผล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert cited in Best & Kahn, 1993, pp. 246-250)

แบบสอบถามแบ่งความสำคัญของปัญหาออกเป็น 5 ระดับ โดยให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีปัญหาระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารโครงการเรียนรู้ร่วมกัน
สรรค์สร้างชุมชน ในด้านต่าง ๆ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended question)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการ การจัดการเรียน
การสอนในระดับอุดมศึกษา การพัฒนาชุมชน และโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน
เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลิเคิร์ต
(Likert cited in Best & Kahn, 1993, pp.246-250)
3. จัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้
 - 3.1 รองศาสตราจารย์วราณี ฐาปนวงศ์ทานติ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม จังหวัดชลบุรี
 - 3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจ่าง หัวหน้าภาควิชาการศึกษา
นอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
 - 3.3 ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
4. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว
มาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
โครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน แล้วนำมาหาค่า
อำนาจจำแนกรายข้อโดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item-total
correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .29 ถึง .95 (ภาคผนวก ก, หน้า 104)
5. นำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ไปหาค่าความเชื่อมั่น
(reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990,
pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .96 (ภาคผนวก ก, หน้า 104)
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม
ตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และส่งคืนทางไปรษณีย์ถึงผู้วิจัย จำนวน 93 ฉบับ
2. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2546

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.47 และนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows (The statistical package for the social sciences for windows) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับมาให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert cited in Best & Kahn, 1993, pp. 246-250)
2. บันทึกข้อมูลเป็นรหัสในแบบบันทึกข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ประมวลผลข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด และพื้นที่ปฏิบัติงานตามโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละและนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน จำแนกตามประเภทสถาบันและพื้นที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และใช้วิธี LSD (least significant difference) สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารโครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอผลการศึกษา ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย